

Evropski državljanski forum o energijski učinkovitosti

Povzetek prvega zasedanja

(23.-25. februar 2024)

Opredeljevanje izzivov in spodbud za energijsko učinkovitost: prelomni vikend v Bruslju

Za nami je prvi vikend evropskega državlanskega foruma o energijski učinkovitosti. 150 naključno izbranih državljanek in državljanov, od katerih so nekateri potovali tudi po 24 ur, se je zbralo, da bi razpravljali o izzivih in spodbudah za energijsko učinkovitost ter pripravili podlago za naslednji dve zasedanji.

Prvo zasedanje je imelo dvojni cilj: opredeliti ključne izzive in potencialne spodbude za energijsko učinkovitost. Razdeljeno je bilo na štiri sklope:

- sklop I: medsebojno spoznavanje udeležencev in udeleženk,
- sklop II: utrditev skupnega razumevanja energetskega sistema in medsebojnih povezav med njegovimi akterji,
- sklop III: opredelitev ključnih ovir in spodbud za energijsko učinkovitost,
- sklop IV: prednostna razvrstitev najpomembnejših spodbud in opredelitev potreb po znanju za naslednji zasedanji.

Udeleženci in udeleženke so preučili različne vidike, vključno s finančnimi omejitvami, neustrezno infrastrukturo in birokratskimi ovirami.

Prvo zasedanje: pregled po dnevih

Prvi dan - plenarno zasedanje

Pozdravni nagovor podpredsednice za demokracijo in demografijo Dubravke Šuica: „Želimo slišati vaše mnenje in odločeni smo vam dati možnost, da ga izrazite.“

Skupni pogovor z generalno direktorico Generalnega direktorata za komuniciranje Dano Spinant in vodjem kabineta podpredsednice Dubravke Šuica Colinom Scicluno

Strokovnjaki so pojasnili, da gre pri energijski učinkovitosti za doseganje enakih rezultatov z manj energije, ter poenostavljeno predstavili zapletene ureditve, akterje in dinamiko energetskega sistema.

Podrobno so bili pojasnjeni cilji in pristojnosti tega foruma: prispevati k delu Evropske komisije v zvezi z načelom „energijska učinkovitost na prvem mestu“ s konkretnimi priporočili udeležencev in udeleženk.

Drugi dan - delovne skupine

Dan se je začel z medsebojnim spoznavanjem udeležencev in udeleženk, ki so v delovnih skupinah razpravljali o porabi in proizvodnji energije. Vsaka skupina je ustvarila vizualni prikaz energetskega sistema, njegovih akterjev in dinamike, da bi opredelila glavne izzive za energijsko učinkovitost.

Nato so bile po posvetovanju in glasovanju v skupinah izmed teh izzivov izbrane ovire za energijsko učinkovitost. Razprave je obogatila raznolikost udeležencev in udeleženk. Zastopana so bila različna stališča in tudi do pet različnih jezikov na delovno skupino.

Tretji dan - plenarno zasedanje

Po dnevu razprav in večernem dogodku s pogostitvijo z udeleženci in udeleženkami belgijskega državlanskega foruma o umetni inteligenci, ki ga je organiziralo belgijsko predsedstvo Sveta ministrov, je bilo dobro energijo še vedno čutiti tudi na nedeljskem plenarnem zasedanju, na katerem je vsaka skupina predstavila glavne izzive. Po ena predstavica ali predstavnik iz vsake skupine je predstavil ključno oviro, katere odpravo je skupina štela za prednostno pri doseganju učinkovitega energetskega sistema.

Razprave o povratnih informacijah na plenarnem zasedanju

Strokovnjaki in drugi udeleženci so se odzvali na predstavljene ovire. Predstavili so več argumentov s poudarkom na treh glavnih sektorjih, v katerih je treba doseči energijsko učinkovitost: prometu, stavbnem sektorju in industriji. Pohvaljena je bila visoka kakovost razprav.

Dnevni red prvega zasedanja

PRVI DAN	
12.30 15.00	Prihod, kosilo, pozdrav in uvodni nagovor podpredsednice za demokracijo in demografijo Dubravke Šuica
15.00 17.00	Prebijanje ledu: medsebojno spoznavanje Cilji foruma: kaj, zakaj in kako? Razumevanje foruma Odmor za kavo
17.00 18.45	Predstavitve odbora za znanje o energijski učinkovitosti Priprave na razpravo Odmor
18.45 20.00	Pogostitev v avli stavbe Charlemagne

DRUGI DAN	
9.00 11.00	Sklop I: Jaz, ti in energijska učinkovitost Odmor za kavo
11.00 14.00	Sklop II: Pregled sistema energijske učinkovitosti in njegovih akterjev Odmor za kosilo
14.00 16.00	Sklop III: Ovire in spodbude Odmor za kavo
16.00 18.00	Sklop IV: Prednostna razvrstitev in zbiranje potreb po znanju

Večer: druženje z udeleženci in udeleženkami belgijskega državlanskega foruma in večerja v restavraciji Albert (Mont des Arts 28, 1000 Bruselj)

TRETJI DAN	
9.30 9.55	Ocena prejšnjih dni
9.55 12.05	Moderirane razprave med udeleženci in udeleženkami foruma, člani in članicami odbora za znanje ter uradnicami Evropske komisije Odmor za kavo
12.05	Strategija komuniciranja in predstavitev platforme Hyperfair

13.15	
13.15 14.00	Zaključek in naslednji koraki Razdelitev obrokov

Vprašanja in odgovori z Betino (19) iz Estonije

Zakaj se ti zdi pomembno sodelovati na tem forumu?

„Člani Komisije so na plenarnem zasedanju poudarili, da mladi predstavljamo prihodnost. Čeprav nimam hiše, avtomobila ali pralnega stroja, so informacije vseeno relevantne tudi za nas. Lahko prispevamo edinstveni pogled na zadevno vprašanje in predstavimo svoje izzive. Poleg tega razmišljamo tudi o prihodnjih generacijah - naš trud je namenjen tudi njim. Zanima me, ali bodo naše zamisli dosegle Komisijo in ali bodo upoštevane. Ključna tema našega foruma je bila preglednost porabe energije. Upam, da bo temu namenjene več pozornosti, saj podrobne informacije ljudem omogočajo sprejemanje informiranih odločitev.“

Kaj pričakuješ od naslednjega zasedanja?

„Energijska učinkovitost se mi zdi bistvenega pomena. Kot vemo, so podnebne spremembe že dolgo pereče vprašanje, za katerega zaradi njegove zapletenosti pogosto ne vemo, kako bi se ga lotili. Všeč mi je, da se lahko na tem forumu osredotočimo na specifične teme, kot je energija, in to v majhnih skupinah, kar omogoča podrobnejšo preučitev problema. Razprave s strokovnjaki, ki v vsakdanjem življenju niso vedno na dosegu roke (kljub vsemu, kar je mogoče najti na Googlu), so neprecenljive. Zagotavljajo, da ne spregledamo podrobnosti, in nam omogočajo, da oblikujemo praktična priporočila za Komisijo.“

Kaj od tega vikenda ti bo najbolj ostalo v spominu?

„Bilo je res odlično. Vizualizacija z zemljevidom se mi je zdela zelo koristna, saj se lahko povežeš in vidiš vizualni pregled problemov. Lepo se mi je zdelo, da smo v soboto najprej predstavili svojega soseda oziroma sosedo, ne pa samih sebe. Mislim, da je to prispevalo k občutku večje povezanosti ter večji odprtosti in boljšemu medsebojnemu razumevanju. Hvaležna sem za ta forum. Na univerzi govorimo o vključevanju ljudi v oblikovanje demokracije in lepo je videti, da to ni zgolj teorija, ampak se dejansko odvija tudi v praksi.“

Strokovnjaki in strokovnjakinje na plenarnem zasedanju

Yves Marignac, strokovnjak za energijo in višji svetovalec pri organizaciji négaWatt, Francija

Arianna Vitali Roscini, generalna sekretarka koalicije za varčevanje z energijo, Italija

---

Camille Defard, vodja centra za energijo na inštitutu Jacquesa Delorsa, Francija

Claudia Canevari, vodja enote za politike in financiranje na področju energijske učinkovitosti pri Generalnem direktoratu Evropske komisije za energijo

---

Jan Rosenow, direktor za evropske programe pri organizaciji Regulatory Assistance Project, Nemčija

Claire Roumet, odgovorna za politike EU in strateška partnerstva pri mreži Energy Cities, Francija

---

Reinhard Six, neodvisni svetovalec in strokovnjak za financiranje energijske učinkovitosti, Nemčija

---

Stališče dveh strokovnjakinj, ki sta sodelovali na plenarnem zasedanju

---

Camille Defard

„EU ima tehnična orodja za usposabljanje držav članic in obravnavanje njihovih vprašanj. Za energijsko učinkovitost so potrebne znatne naložbe, a vse države članice nimajo enakih naložbenih zmogljivosti. Na voljo so evropska sredstva, zlasti prek evropskega načrta za okrevanje, uvedenega po krizi zaradi COVID-19, s katerimi lahko izravnamo razlike med državami članicami, kar zadeva možnosti za uporabo teh obveznih pravil.“

Claudia Canevari

„Politike na področju energije so v deljeni pristojnosti, kar pomeni, da so zanje pristojne tako države članice kot EU. Države članice lahko sprejemajo zakonodajo na nacionalni ravni. Evropska unija sprejema direktive, ki jih morajo nacionalni zakonodajalci prenesti v nacionalno pravo (in ustrezno prilagoditi). Predloge na področju energetske politike pripravlja Evropska komisija, zakonodajne odločitve pa sprejemata Evropski parlament in Svet ministrov. Prva direktiva o energijski učinkovitosti je bila sprejeta leta 2012 ter revidirana v letih 2018 in 2023, ko je bila prilagojena v skladu s podnebnimi cilji. Ta direktiva zajema vse gospodarske sektorje, vključno s stavbnim sektorjem, industrijo in javnim sektorjem.“

[Oglejte si videoposnetek petkovega plenarnega zasedanja.](#)

[Oglejte si videoposnetek nedeljskega plenarnega zasedanja.](#)

Ključni prispevki na platformi za udejstvovanje državljanov

„Omejitev ali prepoved težjih, večjih športnih terenskih vozil (SUV) z veliko porabo na gosto poseljenih mestnih območjih.“

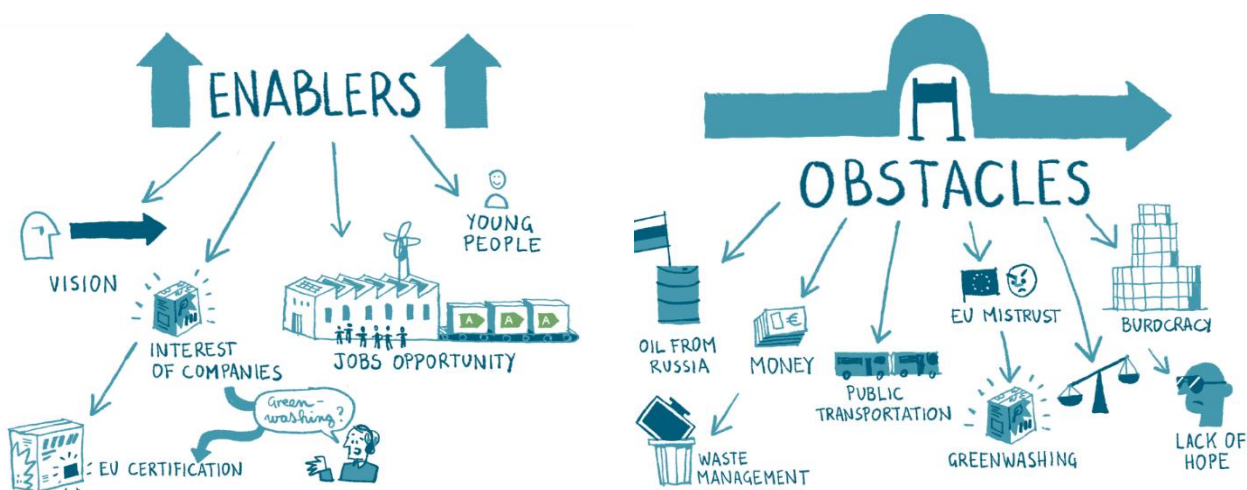
„Na vseh ravneh - lokalni, nacionalni in evropski - potrebujemo odprto in spoštljivo razpravo o tem, kako doseči te cilje, ne da bi bil pri tem kdor koli zapostavljen.“

„Treba je zmanjšati avtomobilski promet ter uvesti več mirnih, pešcem prijaznih ulic in območij, poleg tega pa močno zmanjšati uporabo betona na mestnih ulicah in območjih. Namesto tega bi morali posaditi travo in drevesa, s čimer bi omejili segrevanje v mestih in zmanjšali odvisnost od hladilnih naprav, zlasti poleti.“

„Pametni števeci bi morali biti obvezni. Stari števeci energije ponujajo samo nočne in dnevne tarife. Novi pametni števeci lahko sporočajo trenutno tarifo/ceno energije, kar potrošnikom omogoča boljši pregled nad tem, kdaj je uporaba električne energije draga ali poceni. Teoretično bi moralo to izravnati krivuljo povpraševanja in s tem zmanjšati odvisnost od vršnih elektrarn.“

[Oglejte si prispevke na platformi za udejstvovanje državljanov.](#)

Vikend skozi oči Sylvaina Mazasa

Sylvain Mazas je rezultate razprav predstavil v grafični obliki. Zgornji sliki s primeri njegovega dela kažeta, kako je na vizualno zanimiv način zajel postopke na plenarnem zasedanju in močno obogatil njegovo dinamiko.

Opomnik: cilji vseh treh zasedanj

- **Prvo zasedanje - 23.-25. februar 2024:** izkušnje državljanek in državljanov z energijsko učinkovitostjo in njihovo razumevanje glavnih izzivov za celotni energetske sistem
- **Drugo zasedanje - 15.-17. marec 2024:** poudarek na prehodu od izzivov k rešitvam
- **Tretje zasedanje - 12.-14. april 2024:** združevanje, razprave in potrditev priporočil